

EUR Research Information Portal

Bekwaam en bevoegd (1)

Published in:
TandartsPraktijk

Publication status and date:
Published: 01/03/2022

DOI (link to publisher):
[10.1007/s12496-022-0021-4](https://doi.org/10.1007/s12496-022-0021-4)

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Document License/Available under:
Article 25fa Dutch Copyright Act

Citation for the published version (APA):
van Noord, T. (2022). Bekwaam en bevoegd (1). *TandartsPraktijk*, 2022(2), 22-23. <https://doi.org/10.1007/s12496-022-0021-4>

[Link to publication on the EUR Research Information Portal](#)

Terms and Conditions of Use

Except as permitted by the applicable copyright law, you may not reproduce or make this material available to any third party without the prior written permission from the copyright holder(s). Copyright law allows the following uses of this material without prior permission:

- you may download, save and print a copy of this material for your personal use only;
- you may share the EUR portal link to this material.

In case the material is published with an open access license (e.g. a Creative Commons (CC) license), other uses may be allowed. Please check the terms and conditions of the specific license.

Take-down policy

If you believe that this material infringes your copyright and/or any other intellectual property rights, you may request its removal by contacting us at the following email address: openaccess.library@eur.nl. Please provide us with all the relevant information, including the reasons why you believe any of your rights have been infringed. In case of a legitimate complaint, we will make the material inaccessible and/or remove it from the website.

Bekwaam en bevoegd (1)

Tot het normale werk van de tandarts behoort het verrichten van zogenoemde voorbehouden handelingen. Dit zijn handelingen die zekere risico's met zich meebrengen, en die alleen zelfstandig mogen worden verricht door personen die een in de wet aangeduid beroep uitoefenen, waarvan de wet BIG in artikel 36 regelt welke beroepsbeoefenaar zelfstandig bevoegd is om die handelingen uit te voeren.

In deze bijdrage gaat het over de bevoegdheid tot het zelfstandig verrichten van heelkundige handelingen, wat wordt omschreven als 'handelingen, liggende op het gebied van de geneeskunst, waarbij de samenhang der lichaamsweefsels wordt verstoord en deze zich niet direct herstelt', handelingen die zelfstandig mogen worden verricht door artsen, tandartsen, physician assistants, daartoe aangewezen verpleegkundig specialisten en klinisch technologen. Buiten de artsen wordt voor elke groep het voorbehoud gemaakt: de bevoegdheid geldt alleen voor zover de handelingen worden verricht binnen hun gebied van deskundigheid.

Voor artsen wordt een dergelijk voorbehoud niet gemaakt. Dit zou gezien de breedte van de definitie ook problematisch zijn. Niet alleen complexe operaties vallen hierbinnen, maar ook zogenoemde 'petit chirurgie' die in door huisartsen wordt beoefend.

Hoewel de wet voor artsen geen onderscheid maakt naar het deskundigheidsgebied, bepaalt artikel 36 lid 15 wel dat de in de voorgaande leden genoemde voorbehouden handelingen alleen zelfstandig mogen worden verricht door personen voor zover zij "redelijkerwijs mogen aannemen dat zij beschikken over de bekwaamheid die vereist is voor het behoorlijk verrichten van die handelingen." Deze inschatting geldt niet alleen voor de artsen, maar voor alle genoemde beroepsbeoefenaren. De vraag of een bepaalde (concrete) voorbehouden handeling mag worden uitgevoerd hangt hiermee af van de redelijke inschatting van de betrokkene zelf, of deze daartoe bekwaam is. Dit kan uiteraard per handeling en zelfs per moment verschillend zijn. Maar uit het element 'redelijke inschatting' blijkt dat alleen de eigen introspectie het antwoord niet kan opleveren: enige objectivering daarvan ligt toch voor de hand. Dat schakelt de mogelijkheid van redeneringen in de geest van 'ik heb het nog nooit gedaan dus ik denk dat ik het wel kan' uit. Een bijzondere casus op het snijvlak van

geneeskunde en tandheelkunde gaat over een tandarts, die tevens was opgeleid als arts. Het was ten tijde van de gebeurtenissen niet mogelijk om naast een registratie als arts en als tandarts een registratie voor een specialistentitel aan te vragen. Daarom had hij een aanvraag voor registratie als kaakchirurg had ingetrokken. In zijn hoedanigheid als arts stond hij daardoor te boek als basisarts, een arts zonder geregistreerd specialisme. Tijdens een onaangekondigd inspectiebezoek aan zijn tandartspraktijk in 2009 werd vastgesteld dat hij bij een patiënt een plekje bij de neus had verwijderd dat later volgens de geraadpleegde patholoog een solide basaalcelcarcinoom bleek te zijn. Vragen die naar aanleiding van het inspectiebezoek gesteld werden, waren: behoorde de behandeling tot zijn deskundigheidsgebied? Mocht hij zichzelf (daardoor) redelijkerwijs bekwaam achten om deze uit te voeren? En is een tandartsstoel de geëigende plek om dit te doen? De inspectie beantwoordde al deze vragen met 'nee', en diende een tuchtklacht in. De IGZ vond dat betrokkene "(...) als basisarts ernstig tekort is geschoten in zijn professioneel handelen", en "zich niet heeft gehouden aan de gedragsregels voor artsen door voormelde patiënt niet te verwijzen naar een deskundig behandelaar voor een gespecialiseerde behandeling. Verweerder had de

Auteur

Theo van Noord

studeerde rechten en geschiedenis, en is via het milieurecht in het gezondheidsrecht terechtgekomen, waarover hij schrijft en onderwijs geeft. Een deel van de week werkt Theo voor Dedicon als voorlezer van gesproken boeken.

behandeling (...) niet moeten uitvoeren, daar hem daartoe als basisarts de bekwaamheid ontbrak.”

Tegen de tijd dat het Centraal Tuchtcollege zich in 2014 over de zaak boog, was betrokkene (sinds zijn nieuwe registratie in 2009) ingeschreven als tandarts, kaak- en aangezichtschirurg en als arts.

Hij verweerde zich, en liet zien dat hij aantoonbaar over voldoende en relevante ervaring beschikte. Hij had een tumorbank opgebouwd, een afdeling begeleid, gepubliceerd over moleculaire behandeling, en gecompliceerde tumoroperaties uitgevoerd. Uitkomst van de zaak was dat hij onomstotelijk heeft aangetoond te beschikken over voldoende kennis en chirurgische ervaring om een basaalcelcarcinoom te kunnen verwijderen. Hij mocht zich al met bekwaam achten om de behandeling uit te voeren. Uit het resultaat van de behandeling, uitgevoerd bij een tevreden patiënt, blijkt evenmin dat hij niet goed zou hebben gehandeld. Het Centraal Tuchtcollege achtte de klacht in 2014, net zoals het Regionaal Tuchtcollege (RTC) dat eerder had

gedaan, ongegrond. Aantoonbare bekwaamheid gaat dus nog voor op veronderstelde (afwezigheid van) bekwaamheid.

In het volgende nummer geven we aan het thema bekwaamheid en bevoegdheid een vervolg, als we te spreken komen over specialisaties binnen de tandheelkunde.

Bron

https://tuchtrecht.overheid.nl/ECLI_NL_TGZCTG_2013_YG2936

Vragen die de inspectie stelde: behoorde de **behandeling** tot zijn **deskundigheidsgebied**? En is een tandartsstoel de **geëigende** plek om dit te doen?

Foto: AdobeStock

